

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kfv.IV.37.624/2024/2.

A tanács tagjai: Dr. Kalas Tibor a tanács elnöke

Dr. Kiss Árpád Lajos előadó bíró

Dr. Balogh Zsolt bíró

Dr. Bögös Fruzsina bíró

Dr. Dobó Viola bíró

A felperes: város1 Önkormányzata

Cím2

A felperes képviselője: Dr. László Jenő Ügyvédi Iroda

eljáró ügyvéd: Dr. László Jenő

Cím3

Az alperes: Pest Vármegyei Kormányhivatal

Cím1

Az alperes képviselője: Dr. Alvári Andrea kamarai jogtanácsos

A per tárgya: telekalakítási ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: Budapest Környéki Törvényszék
106.K.702.403/2023/8. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A befogadhatóság alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2023. július 5. napján telekalakítási eljárást kezdeményezett a „Gksz-8” jelű kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület megnevezésű építési övezetbe tartozó Ingatlan1, 1405 m² nagyságú és az Ingatlan2, 683 m² nagyságú ingatlanokból álló telekcsoport újraosztása vonatkozásában. A kérelem szerint a két ingatlanból kerülne kialakításra az Ingatlan3, 186 m² nagyságú kivett helyi közút, az Ingatlan4 424 m² nagyságú kivett beépítetlen terület, az Ingatlan5 104 m² nagyságú kivett helyi közút és az Ingatlan6 1374 m² nagyságú kivett beépítetlen terület.

[2] A telekalakítási hatóságként eljáró alperes a 2023. augusztus 9. napján kelt 805249-3/2023. számú határozatával a kérelmet elutasította. Kifejtette, hogy az egyes földügyi eljárások részletes szabályairól szóló 384/2016. (XII.2.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 23/B.§ (1) bekezdésében rögzített szakkérdést a főépítési iroda, mint szakértelemmel rendelkező szervezeti egység bevonásával megvizsgálta, megállapítva, hogy a telekalakítás a településrendezési követelményeknek és a helyi építési szabályzatnak való megfelelés szempontjából nem engedélyezhető, tekintettel arra, hogy az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 23.§ (1) bekezdésében, valamint a Kormányrendelet 23/A.§ (1) bekezdésében, az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Kormányrendelet (a továbbiakban: OTÉK) 111.§ (1) bekezdésében, a város1 Önkormányzat Képviselő-testületének város1 Helyi Építési Szabályzatáról szóló 24/2014. (IX.29.) számú

önkormányzati rendeletében (a továbbiakban: HÉSZ) foglaltaknak nem felel meg. A HÉSZ mellékletét képező szabályozási terv az ingatlanokat „Gksz-8” jelű kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület megnevezésű építési övezetbe sorolja, amelyben a kialakítható legkisebb telekterület 2000 m². A tervezett telekmegosztás során kialakuló 503/13 és 503/15 hrsz-ú, „kivett helyi közút” a hatályos szabályozási terven kötelező szabályozási vonallal jelölt közterület szabályozásnak megfelel. A Kormányrendelet 23/B. § (1) bekezdésében foglaltakra is tekintettel a kialakítani tervezett Ingatlan4 telek területe 424 m², az Ingatlan6 telek területe 1374 m², így a telekmegosztás nem felel meg a hatályos HÉSZ előírásainak.

A jogerős ítélet

[3] Az alperes határozata ellen a felperes terjesztett elő keresetet, melyet az elsőfokú bíróság a felülvizsgálni kért jogerős ítéletével elutasított. Kifejtette, hogy téves a felperes Kormányrendelet 23/E. § (3) és (4) bekezdése szerinti „jobb megfelelés” kapcsán kifejtett álláspontja, mivel a telkek megosztása a HÉSZ rendelkezéseinek nem felel meg, ebből eredően a HÉSZ-nek „jobban megfelelő” telkek kialakulására sem kerülhet sor, a „jobbá válás”, a „jobban megfelelő” kialakítás a tárgyi esetben nem értelmezhető. A változási vázrajz az Ingatlan7 és Ingatlan2, „útként” nyilvántartott ingatlanok területét úgy osztja fel, hogy abból „közút” és „beépítetlen terület” művelési ágú ingatlanok jönnek létre. Az a vázrajzon is szerepel, hogy telekcsoport újraosztás esetén a HÉSZ szerinti övezeti besorolás szerint előírt telekméreteket be kell tartani.

[4] A jogerős ítélet szerint a jogszabályi feltételnek egyik kialakítandó telek sem felel meg, mivel a kialakítani tervezett Ingatlan4 telek területe 424 m², az Ingatlan6 telek területe 1374 m². A terület nagyság már kizárja az engedély megadását, mivel a minimálisan előírt telekmérettől a kialakítandó telkek területei elmaradnak. Rámutatott, hogy a Kormányrendelet 23/E.§ (4) bekezdésében rögzített „jogszerű állapotnak való jobb megfelelés” felperes által hangsúlyozott fogalma arra tekintettel sem értelmezhető az alperesi állásponttal egyezően, mivel egy „közút” vagy „magánút” területmérettől függetlenül szabályos, ha az előírt szélességi méreteknek megfelel, de a telekalakítás során az utakat más művelési ágba sorolva már meg kell tartani a HÉSZ-ben előírt méreteket. A HÉSZ-nek való „jobb megfelelés”, illetve „jobbá válás” fogalma jelen telekcsoport újraosztására irányuló eljárásban nem értelmezhető még a Kormányrendelet idézett 23/E.§ (3)-(4) bekezdésének rendelkezései alapján sem akként, hogy a HÉSZ által rögzített minimálisan előírt telekméretek figyelmen kívül hagyhatók lennének. A jogszerű állapotnak lehet/kell megfelelni, amely a minimális területnagyságnak való megfelelésből ered.

A felülvizsgálati kérelem

[5] A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melynek befogadhatóságát a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pontjának aa), ab) és ad) alpontjaira alapította.

[6] Az aa) alpont kapcsán kifejtette, hogy a jogerős ítélet a HÉSZ-nek jobban megfelelő kialakításra vonatkozó álláspontja felülvizsgálatát az indokolja, hogy a Kormányrendelet 23/E. § (4) bekezdésének „jobb megfelelést” fordulatával kapcsolatos állásfoglalást a Kúria még nem tett, egyedül a más tényálláson alapuló, de a Kormányrendelet 23/E. § (4) bekezdését is érintő, a Debreceni Törvényszék K.700.425/2024/8. számú határozata ismert a felperes előtt, melyből következően szükséges, hogy a Kúria döntésével tisztázza a Kormányrendelet 23/E. § (4) bekezdésének „jobb megfelelést” fordulatának értelmezési kereteit.

[7] A felperes szerint a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ab) alpontja alkalmazását, az ügy társadalmi jelentőségét az indokolja, hogy a Kormányrendelet 23/E. § (4) bekezdésének „jobb megfelelést” fordulatát tartalommal a helyi építési szabályok, a HÉSZ 7. § (1) bekezdése tölti meg. Mivel a helyi építési szabályzat a közérdeket jeleníti meg, a társadalmi jelentőség a közérdekből eredően megállapítható. A felperes hivatkozásai szerint más önkormányzatok helyi építési szabályzatai tartalmaznak hasonló rendelkezéseket, továbbá a telekalakítással érintett terület természetben hosszú évek óta kialakított autópályalehajtó és körforgalom, melynek a jogi rendezését kívánta végrehajtani felperes.

[8] A felülvizsgálati kérelem a felperes alapvető eljárási jogának sérelmét abban látta, hogy a véleménye szerint az alperes megsértette az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 2. § (1) bekezdésében foglaltakat, mivel a hatáskörét nem a jogszabály keretei között gyakorolta amiatt, mert tévesen értelmezte a Kormányrendelet 23/E. § (3)-(4) bekezdéseiben, valamint a HÉSZ 7. § (1) bekezdésében foglaltakat, továbbá az Ákr. 81. §-ában foglaltakat. Mivel a jogerős ítélet azt állapította meg, hogy a határozat nem jogszabálysértő, így az elsőfokú bíróság is megsértette azokat, továbbá nem tett eleget a Kp. 97. § (4) bekezdésében foglaltaknak sem, megsértette a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4)-(5) bekezdésében foglaltakat, mivel sem a bíróság, sem az alperes nem adta elő a döntése indokolásában, hogy a Kormányrendelet 23/E. § (3)-(4) bekezdéseiben foglaltak alapján miért nem vették figyelembe a HÉSZ 7. § (1) bekezdésében foglaltakat. Bár a jogerős ítélet [23] bekezdése utal a HÉSZ 7. § (1) bekezdésére, de jogszabályi hivatkozással, bírói gyakorlattal nem támasztotta alá következtetését.

A Kúria döntése és jogi indokai

[9] A Kúria megvizsgálta a felülvizsgálati kérelmet, és megállapította, hogy jelen ügyben a befogadás feltételei nem állnak fenn.

[10] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell.

[11] A Kp. 118. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés

miatt indokolt

[12] Hangsúlyozza a Kúria, hogy a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, de azt indokolni, illetve a fennállását bizonyítékokkal alátámasztani nem kell, a bíróság pedig a fél által megjelölt befogadhatósági okhoz nincs kötve. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a felülvizsgálatot kérő félnek elegendő lenne mindössze a befogadhatóság törvényi jogcímére utalnia. Annyit mindenképpen ki kell fejtenie, hogy az adott ok(ok)ból miért tartja szükségesnek a felvetett jogkérdés Kúria általi eldöntését. Így kerülhet ugyanis abba a helyzetbe a Kúria, hogy a fél szempontjait értékelhesse a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságáról hozandó döntése körében. Ellenkező esetben a fél szempontjainak figyelembevétele lehetetlen lenne, ami nyilvánvalóan nem volna összhangban a felülvizsgálati eljárás céljával, mert módot adna a jogerős határozat önkényes felülbírálatára. (Kfv.VII.38.157/2021/2.)

[13] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában meghatározott befogadhatósági ok azt teszi lehetővé, hogy a Kúria az alsóbb fokú bíróságok felett megfelelő kontrollt gyakorolhasson, és az egységes ítélkezés követelményének megtartása érdekében az alsóbb fokú bíróságok számára – szükség szerint – irányt mutasson. A joggyakorlat egysége azt jelenti: a bíróságok között nincs eltérés a tekintetben, hogy az egyes jogszabályokat miként kell értelmezni, azaz mi a jogi norma alapvető tartalma, illetve azt hogyan kell alkalmazni. (Kfv.IV.37.584/2022/2.) E körben hangsúlyozandó, hogy a Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. (Kfv.IV.37.679/2020/2.)

[14] A felperes hivatkozásai szerint a Kúria a Kormányrendelet 23/E. § (4) bekezdésének „jobb megfelelést” fordulatával kapcsolatos állásfoglalást még nem tett. A Kúria mindezt vizsgálta, hogy a fennállt-e a hivatkozott gyakorlata által megkívánt feltétel, miszerint az adott kérdésben a bírói gyakorlat nem lenne egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói

döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye állna fenn. Ennek kapcsán rámutat, hogy a felperes által hivatkozott „más tényálláson alapuló, de a Kormányrendelet 23/E. § (4) bekezdését is érintő, a Debreceni Törvényszék K.700.425/2024/8. számú határozata” annyiban érintette a Kormányrendelet 23/E. § (4) bekezdését, hogy azt kifejezetten nem tartotta alkalmazhatónak {Debreceni Törvényszék 101.K.700.425/2024/8. ítélet [51] bekezdés}, míg a bírói gyakorlat egységét veszélyeztető más döntésre a felperes sem hivatkozott, arról a Kúriának sem volt tudomása.

[15] A felperes továbbá a felülvizsgálati kérelmében maga sem mutatta be, hogy a „jobb megfelelést” ténylegesen miben látja, azt az adott, összesen 2088 m² területű ingatlancsoport esetében a kialakuló két, a kérelem elutasításának alapjául szolgáló, kivett beépítetlen terület megjelölésű, az eredeti ingatlanoknál kisebb területű (azaz a HÉSZ engedélyezett legkisebb telekméretétől távolabb eső) ingatlanok kialakítása mennyiben és milyen okból szolgálja; „a szabályozási vonal végrehajtása” milyen okból lenne a HÉSZ legkisebb telekméretre vonatkozó rendelkezését megelőzően érvényesítendő követelmény. Mindezért ezen a kérdés vizsgálatára a Kúria még a felülvizsgálati kérelem befogadása esetében sem térhetett volna ki.

[16] A felperes a jogkérdés különleges súlya, társadalmi jelentősége okán is kérte a felülvizsgálati eljárás lefolytatását. A felvetett jogkérdés különleges súlya akkor állapítható meg, ha a vizsgált jogkérdés túlmutat a konkrét ügyön, nagy számú új típusú ügy esetén a jogegység, vagy a jogbiztonság érdekében szükséges a Kúria iránymutatása. Az ügyek társadalmi jelentősége jellemzően akkor mutatható ki, ha olyan jogkérdés merült fel, amely a társadalom széles körét közvetlenül, vagy közvetve érinti. (Kfv.IV.37.960/2020/2.)

[17] A Kúria megállapította, hogy önmagában az a körülmény, hogy a támadott jogerős ítélet a HÉSZ rendelkezéseit érinti, a jogkérdés különleges súlyát, társadalmi jelentőségét nem támasztja alá. Nem indokolta továbbá a befogadást az ingatlanok elhelyezkedése sem, mivel az ténylegesen nem az autópálya lehajtó és a körforgalom rendezését, hanem a megépült és használatban lévő utak által közrefogott beépítetlen területet érintette.

[18] A felperes alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés okán is kérte a felülvizsgálati kérelem befogadását. Ezt azzal támasztotta alá, hogy a hatósági eljárásban – az álláspontja szerint bekövetkezett – eljárási és az ügy érdemét érintő jogsérelmeket az elsőfokú bíróság nem orvosolta. A Kúria rámutat, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti befogadási ok azt a célt szolgálja, hogy a jogerős ítélethez vezető bírósági eljárás és maga a jogerős ítélet ne szenvedjen olyan hibában, amely a fél alapvető eljárási jogának sérelmével jár. Mindezért a hatósági eljárásban esetlegesen megvalósult eljárási jogsérelem nem alapozza meg a felülvizsgálati kérelem ezen okból történő befogadását. Ez utóbbi ugyanis a keresetben előadható jogsérelem körébe tartozva az elsőfokú bírósági eljárás tárgyává lesz, így a jogerős ítélet érdemére tartozó kérdés. A hatósági eljárásban esetlegesen megvalósult eljárási jogsérelem vizsgálatára tehát az elsőfokú bíróság rendelkezik hatáskörrel, az a jogerős ítélet érdemére tartozó kérdés, ezért a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti befogadást nem alapozza meg. (Kfv.IV.37.583/2024/2.).

[19] A Kúria kiemeli, hogy a befogadás tárgyában hozandó döntése során az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kellett vizsgálnia. A rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatásának szükségességét önmagában nem alapozza meg, hogy a fél az alperes és/vagy az elsőfokú bíróság eljárását jogszabálysértőnek tartja, illetve a jogerős ítéletben foglaltakkal nem ért egyet. (Kfv.VII.37.357/2022/2.) A gyakorlata egységes abban a kérdésben is, hogy arra senki sem jogosult, hogy egy jogerős (végleges és kötelező) ítélet felülvizsgálatát kérje pusztán abból a célból, hogy újabb tárgyalást tartsanak, és újra eldöntsék az ügyet. A magasabb szintű bíróságoknak a felülvizsgálat lehetőségét arra kell használniuk, hogy kijavítsák a bírói tévedéseket és a súlyos eljárási szabálysértéseket (miscarriages of justice), és nem arra, hogy újra megvizsgálják az ügyet. (Kfv.VII.37.657/2022/2., indokolás [20], Kfv.VII.37.087/2024/2.). A Kúria a felülvizsgálati eljárásban az elsőfokú ítélet jogszerűségét vizsgálja, ezért azon felperesi hivatkozások, amelyek lényegében megismétlik a keresetben foglaltakat, nem alkalmasak az elsőfokú ítélet jogszerűségének megdöntésére. Az alperesi határozattal szemben már felhozott és az elsőfokú bíróság által elbírált kifogások megismétlése az elsőfokú bíróság által a Kp. 78. § (2) bekezdése szerint elvégzett bizonyítékértékelés felülmérlegelésére irányul. (Kfv.IV.37.299/2021/5.)

[20] A Kúria megvizsgálva a felülvizsgálati kérelmet a fentiek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a jelen ügyben a befogadás feltételei nem állnak fenn, ezért a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdésére alapítottnak megtagadta.

A döntés elvi tartalma

[21] *Nem alapozza meg rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatásának szükségességét önmagában az, hogy a fél az alperes és/vagy az elsőfokú bíróság eljárását jogszabálysértőnek tartja, illetve a jogerős ítéletben foglaltakkal nem ért egyet.*

Záró rész

[22] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes volt, ezért a Kúriának az illeték megfizetésről rendelkeznie nem kellett.

[23] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságáról a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül határozott.

[24] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2024. október 15.

Kúria
IV.Kfv.37.624/2024/2

8

Dr. Kalas Tibor s.k.

a tanács elnöke

Dr. Kiss Árpád Lajos s.k.

Dr. Balogh Zsolt s.k.

előadó bíró

bíró

Dr. Bögös Fruzsina s.k.

Dr. Dobó Viola s.k.

bíró

bíró